

3.2 Sivistystoimen tulosalue

Tilivelvollinen sivistysjohtaja-rehtori Mailis Tastula

SIVISTYSTOIMI

tilivelvollinen sivistysjohtaja-rehtori Mailis Tastula

3200 Sivistystoimen hallinto

Palvelusuunnitelman kuvaus

Sivistyspalvelut edistävät kuntalaisten hyvinvointia ja kunnan vetovoimaisuutta tuottaen tarkoituksenmukaisia, asiakaslähtöisiä ja laadukkaita **lähipalveluja** edullisesti turvallisessa toimintaympäristössä, tukien kuntalaisten mahdollisuuksia hyödyntää alueen monipuolista kulttuuriosaamista ja elävää **kulttuuriperintöä** kansainvälistä ja kansallista kulttuurista erikoisosaamista unohtamatta, kehittären monipuolisesti **vapaa-aikapalveluja** kaikenikäisille, erityisryhmiä unohtamatta ja antaen monipuolisia mahdollisuuksia kuntalaisten **osallistumiselle** palvelujen edelleen kehittämiseksi.

Sivistystoimen hallinnon henkilöstö lukuina

Henkilöstö	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Sivistysjohtaja-rehtori	1	1	1	1 (sj)	1 (sj)
Toimistosihteeri	1	1	1	1	1

Asiakas

Tavoitteet	Toimenpide	Arvio/Mittari
Sivistyspalvelut toteutetaan kunnassa laadukkaasti.	Sivistyspalvelujen yleinen laatuarviointikysely toteutetaan kuntalaisille vuosittain.	Sivistyslautakunnan arvio tulosalueiden esimiesten tai tulosalueen avainhenkilöiden selvitysten perusteella.
Tulosalueiden turvallisuussuunnitelmat ovat ajantasaisia ja työntekijät harjoittelevat niiden mukaista toimintaa säännöllisesti.	Turvallisuussuunnitelmat on päivitetty ja käyty läpi henkilökuntakokouksissa syyskuun loppuun mennessä ja niiden mukaista hätätilanteen pelastustoimintaa on harjoiteltu yksiköissä marraskuun loppuun mennessä.	Tulosalueiden esimiesten ilmoitukset tehty
Kuntalaisten aktiivisuutta sivistyspalveluiden käyttämisessä ja kehittämisessä tuetaan sivistystoimen viestintää kehittämällä ja luomalla kaksisuuntaisen viestinnän mahdollisuuksia.	Toimitaan vuosittain tehtävän tiedotus/viestintäsuunnitelman mukaisesti. Tiedotus vähintään viikoittain, perinteiset välineet ja sosiaalinen media, toimialueiden omat viestintävälineet, kuntatiedote. Kuntalaisaloitteiden käsittely kuukauden kuluessa.	Sivistysjohtaja-rehtorin selvitys seuraavista asioista: viestintäsuunnitelman laajuus ja sisältö, viikoittaisten tiedotusten määrä ja saatu palaute, kuntatiedotteen ja kotisivujen uudistuksen laajuus ja muoto sekä saatu palaute, kuntalaisaloitteiden määrä ja käsittelyaika
Kuntastrategian mukaiset kehittämissuunnitelmat	Tehdään kuntastrategian edellyttämät kehittämissuunnitelmat ja aloitetaan niiden mukainen toiminta.	Kehittämissuunnitelmien mukainen toiminta käynnistynyt.

Prosessit

Tavoitteet	Toimenpide	Arvio/Mittari
Esimiestuki on järjestelmällistä.	Sivistystoimen johtoryhmä kokoontuu säännöllisesti ja kahdenkeskiset lähiesimiestapaamiset sivistystoimen johtoryhmän jäsenen ja sivistysjohtajan kanssa ovat viikoittaisia.	Sivistystoimen johtoryhmän arvio toteutuksesta.
Alueellinen yhteistyö on monipuolista ja tarkoituksenmukaista.	Perhonjokilaakson sivistysjohdon yhteistyö on tiivistä. Halsualla, Kaustisella ja Vetelillä on vuosittain yhteistyöhankkeita. Kaustinen osallistuu aktiivisesti Keski-Pohjanmaan alueverkostojen toimintaan.	Sivistysjohtajan selvitys alueellisen sivistysjohdon yhteistyöstä ja yhteistyöhankkeista.

Henkilöstö

Tavoitteet	Toimenpide	Arvio/Mittari
Henkilöstöä tuetaan työprosesseissa ja työssä jaksamisessa.	Jokaisella työntekijällä on ajantasainen tehtävämäärittely ja toimenkuva. Hän on saanut työhönsä perehdytyksen ja saa tarvitessaan työhönsä ohjausta ja koulutusta. Tehtäville on sovittu varajärjestelmä. Henkilöstön on mahdollista kehittää itseään koulutuksen ja itseopiskelun avulla. Ammatillisesti kehittävät vertaisryhmätapaamiset / ryhmäkehityskeskustelut / keskustelut esihenkilön kanssa toteutetaan vuosittain jokaisen vakinaisen ja yli 6 kk määräaikaisen työntekijän kanssa.	Lähiesimiesten selvitys keskusteluissa esille tulleesta palautteesta.

Talous

Tavoitteet	Toimenpide	Arvio/Mittari
Sivistystoimen tulosalueiden kustannukset /asukas ovat alle Keski-Pohjanmaan maaseutukuntien keskiarvon ottaen huomioon valtakunnallisen erikoislukion.	Budjettia toteutetaan taloudellisesti.	Budjetin menojäämä osittain suhteessa alueellisiin vertailulukuihin.

Tulosalueen merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät:

Resurssien riittävyys

Henkilöstön jaksaminen

Pätevän työvoiman rekrytointi

VARHAISKASVATUS

Tilivelvollinen varhaiskasvatusjohtaja Virpi Kataja

3215 Esiopetus Omenapuu

3216 Esiopetus Kino

3217 Esiopetus Puumala

3218 Esiopetus Päiväkoti 6-vuotiaat

3219 Esiopetus 5-vuotiaat

3900 Varhaiskasvatuksen hallinto

3915 Varhaiskasvatuksen avustajat

3920 Varhaiskasvatuksen erityisopettaja

3935 Lasten kotihoidontuki

3940 Perhepäivähoito

3945 Kinon täydentävä varhaiskasvatus

3946 Omenapuun täydentävä varhaiskasvatus

3947 Puumalan päiväkodin täydentävä varhaiskasvatus

3950 Pajalan päiväkot

3934 Tuen uudistamisen ja inklusion hanke 31.12.2023

3936 Varhaiskasvatuksen koordinointi hanke 31.12.2023

Palvelusuunnitelman kuvaus

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet ja varhaiskasvatustaki päivittyivät 1.8.2022 alkaen siten, että varhaiskasvatuksessa otettiin käyttöön kolmiportaisen tuen malli (yleinen, tehostettu ja erityinen tuki). Opetus- ja kulttuuriministeriön vuosille 2022–2023 myöntämän suurehkon avustuksen turvin Kaustisen varhaiskasvatus toteuttaa lain mukaisten tuen edistämiseen liittyvien pedagogisten toimintamallien kehittämistä. Avustusta käytetään avustajien, erityisopettajan ja sosionomin lisärekrytoimiseen sekä henkilökunnan koulutukseen ja siitä johtuviin sijaiskuluihin. Tavoitteena on luoda arkeen sujuvaa moniammatillista yhteistyötä ja juurruttaa hyviä pedagogisia toimintamalleja toiminnan suunnittelun, dokumentoinnin ja arvioinnin kehittämiseksi, kolmiportainen tuki ja lasten yksilöllinen tuen tarve huomioiden. Tavoitteena on edistää varhaiskasvatuksen henkilökunnan hyvinvointia, heidän työssä jaksamistaan sekä kuulluksi tulemisen kokemustaan pedagogisen toimintakulttuurin kehittämisessä. Tavoitteena on myös edistää positiivista asenneilmastoa inklusiota kohtaan ja olemassa olevien resurssien kohdentamista oikein ja tarkoituksenmukaisesti.

Opetus- ja kulttuuriministeriö on myöntänyt avustusta myös varhaiskasvatuksen laadun, arvioinnin ja johtamisen kehittämiseen vuosille 2022–2023. Avustuksen tarkoituksena on selkeyttää johtamisen toimintakäytäntöjä, työ- ja päätösprosesseja, kehittää johtamisen rakenteita ja varhaiskasvatuksen laadun arviointiprosesseja. Hankkeeseen on palkattu varhaiskasvatuksen koordinaattori, joka ensinnäkin auttaa varhaiskasvatuksen johtoa työprosesseissa ja toisekseen tukee niiden kehittämistä kestäväällä tavalla. Samaan aikaan sekä varhaiskasvatusjohtaja että päiväkodin johtaja osallistuvat yliopistolliseen täydennyskoulutukseen, jonka tavoitteena on tarjota varhaiskasvatuksen johtajille yhtäläiset mahdollisuudet kehittää osaamistaan pedagogisessa johtajuudessa, vahvuuksien johtamisessa ja oppivien yhteisöjen kehittämisessä. Koulutuksella pyritään vahvistamaan johtamisosaamista ja prosessien kehittämistä vertaistuen ja verkostojen avulla. Tavoitteena on edistää myös johtajien hyvinvointia, heidän työssä jaksamistaan, jaetun johtajuuden, työrauhan sekä kuulluksi tulemisen kokemustaan.

Opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämän tasa-arvotuen hanke pienryhmätoiminnan kehittämiseksi päättyy 31.12.2022. Pienryhmätoiminnan tavoitteena on edistää yhdenvertaisen ja tasa-arvoisen toiminnan järjestämistä inklusioperiaatteiden mukaisesti.

Kaustisella varhaiskasvatuksen toimintamuotoja ovat päiväkot- ja perhepäivähoito sekä esiopetus. Omassa kodissa työskenteleviä perhepäivähoitajia on 9 ja päiväkotiyksiköitä 4; Pajalan päiväkot ja Omenapuun, Kinon sekä Puumalan esiopetusyksiköt. Vuorohoito järjestetään Pajalan päiväkodissa. Kaustinen on mukana Opetushallituksen kaksivuotisessa esiopetuskokeilussa 2021–2024 ja se koskettaa vuosina 2016–2017 syntyneitä lapsia. Palvelutoiminnan arvoperustana ovat

lapsilähtöisyys, turvallisuus ja oikeudenmukaisuus. Varhaiskasvatuspalveluja järjestetään palvelutarpeen mukaisesti, alati muuttuva toimintaympäristö ja perheiden tarpeet huomioon ottaen.

Varhaiskasvatus vastaa kotihoidon tuen, yksityisen hoidon tuen ja varhaiskasvatuksen sähköisen toiminnanohjausjärjestelmän palveluohjauksesta. Varhaiskasvatus toimii yhteistyössä opetuksesta, liikunnasta ja kulttuurista, lastensuojelusta ja muusta perhetyöstä, neuvolatoiminnasta ja muusta terveydenhuollosta vastaavien sekä muiden tarvittavien tahojen kanssa.

Henkilöstö lukuina

	TP2021	TA2022	TS2023	TS 2024
Varhaiskasvatusjohtaja	1	1	1	1
Palveluneuvoja	0,6	0,6	0,6	0,6
Erityisopettaja	1	1-1+hanke1	1+hanke1	1
Avustajat	6	7 - 5+hanke 3	5+hanke 3	5
Kuraattori	0,1	0,1		
Varhaiskasvatuksen hankekoordinaattori		0 – 1	1	0
Varhaiskasvatuksen hankesosionomi		0 – 1	1	0
PÄIVÄKOTIHOITO				
Pajalan päiväkoti				
Päiväkodin johtaja	1	1	1	1
Opettajat	7	7	7	7
Lastenhoitajat	16+hanke1	16+hanke 1	16	16
Omenapuu, Kino ja Puumala				
Opettajat	1	1 – 1,4	1,4	1,4 – 1
Lastenhoitajat	2	2 – 3	3	3 – 2
PERHEPÄIVÄKOTIHOITO				
Kotona työskentelevät				
Perhepäivähoitajat	10	10 – 9	9	9

Ryhmäperhepäivähoitokoti /päiväkotiyksikkö Haitekki				
Opettajat	1	0	0	0
Lastenhoitajat	2	1 - 0	0	0
Ryhmäperhepäivähoitajat	0	2 - 0	0	0
ESIOPETUS, Omenapuu, Kino, Puumala				
Opettajat	1,8	1,8 – 1,4	1,4	1,4 – 1
Lastenhoitajat	2	2 – 3	3	3 – 2
HENKILÖSTÖ YHTEENSÄ	53,5	54,5 – 56,5	55,4	49,4 – 46,6

Kun sarakkeessa on kaksi lukua viivalla erotettuna, tarkoittaa ensimmäinen luku ko. vuoden kevään tilannetta ja toinen luku syksyn tilannetta.

Asiakas

Tavoitteet	Toimenpide	Arviointi/Mittari
Varhaiskasvatuspalvelut järjestetään siten, että ne tukevat perheiden kasvatusvastuuta.	Perheet ovat tyytyväisiä varhaiskasvatuksen toteutukseen.	Asiakastyytyväisyyskyselyn tulos vähintään 3 (1 - 5)
Lapset saavat tarvitsemansa tuen oikea-aikaisesti.	Kolmiportainen tuki toteutuu.	Varhaiskasvatuksen hanketiimin kokonaisarvio.

Prosessit

Tavoitteet	Toimenpide	Arviointi/Mittari
Varhaiskasvatuksen järjestäminen	Varhaiskasvatuksen tarjonta vastaa kysyntää ja toteutetaan lakisääteisessä ajassa (kiireellisesti 2 viikkoa tai <4kk).	Toteutuu 90 %.

Henkilöstö

Tiimisopimus	Lapsiryhmän henkilöstö/työtiimi on tehnyt tiimisopimuksen. Sopimukseen on kirjattu vastualueet ja varhaiskasvatussuunnitelman toteuttamisen pedagogiset käytänteet sekä kehittämistarpeet toimintavuonna.	Toteutuu 100 %.
Ammatillinen kehittyminen	Työntekijä on voinut osallistua ammatillisesti kehittävään vertaisryhmätapaamiseen/ryhmäkehityskeskusteluun/keskusteluun esihenkilön kanssa.	Toteutuu 100 %.

Talous

Lasten määrä, täyttöaste	Lasten määrä eri toimintamuodoissa keskimäärin vuodessa.	Täyttöasteen seuranta, tavoite päiväkodissa vähintään 85 % perhepäivähoidossa vähintään 85 % Täyttöaste = kuinka paljon hoitopaikkoja on täytettynä.
Hoitopäivien määrä, käyttöaste	Hoitopäivien määrä ryhmässä vuodessa eri toimintamuodoissa.	Käyttöasteen seuranta, tavoite päiväkodissa vähintään 75 % perhepäivähoidossa vähintään 75 % Käyttöaste = lasten läsnäolopäivät.

Tulosalueen merkittävimmät epävarmuustekijät ja niihin vastaaminen

1. Toimintaympäristön kompleksisuus ja reagointi nopeastikin muuttuviin asioihin ja tilanteisiin.
 - SIRU – ja varahoitojärjestelmät
 - Yhtenäisen kulttuurin kehittäminen perhepäivähoidon ja päiväkotihoidon välillä.
 - Palveluprosessien sanoittaminen henkilökunnan ja huoltajien saataville / kotisivujen päivitys.
2. Tilapäisen, keloisen työvoiman tarve ja saatavuus
 - Kuntarekry
 - Henkilökunnan jatkokoulutukseen hakeutumisen ja ammatillisuuden tukeminen.
3. Kasvatusilmapiirin myönteisyys muutostilanteessa ja inklusion sisäistämisessä
 - Henkilökunnan koulutus
 - Lisäresurssien tuki hankkeiden avulla
 - Työntekijäkeskustelut
 - Pedagogisen keskustelun ylläpitäminen
 - Uuden oppimisen kulttuuri
 - Turvallisen työilmapiirin edistäminen.

Kustannukset / lapsi, mukana osa-aikainen varhaiskasvatus ja täydentävässä varhaiskasvatuksessa myös siinä olevat esioppilaat (1/2-painoarvo)

	2020	2021	TA 2022	TA 2023
Vk erityisopettaja, avustajat	1214	956	980	1 227
Esiopetus, 6-v (ei 5-vuotiaita kokeilueskareita)	4266	4 140	5 676	6 755
Päiväkotihoido (sisältää 5-vuotiaat kokeilueskarit)	8908	11 335	10 413	12 645
Perhepäiväkotihoido	7438	7 224	8 974	8 516
Kotihoidontuki	3725	3 555	3 961	4 382

VARHAISKASVATUS	TP 2021	TA 2022	TA 2023
33000 Toimintatuotot			
33010 Myyntituotot	1 962	78 066	188 822
33200 Maksutuotot	220 901	232 000	180 500
33300 Tuet ja avustukset	58 125	35 000	126 380
33400 Muut toimintatuotot			
33410 Vuokratuotot			
33420 Muut tuotot	527		
33400 Muut toimintatuotot	527		
33000 Toimintatuotot	281 515	345 066	495 702
34000 Toimintakulut			
34010 Henkilöstökulut			
34050 Palkat ja palkkiot	-1 409 766	-1 389 786	-1 469 120
34100 Henkilösivukulut			
34110 Eläkekulut	-307 000	-291 752	-248 133
34150 Muut henkilösivukulut	-49 837	-56 987	-59 355
34100 Henkilösivukulut	-356 837	-348 739	-307 488
34010 Henkilöstökulut	-1 766 604	-1 738 525	-1 776 608
34300 Palvelujen ostot			
34310 Asiakaspalvelujen ostot kuntalaisille	-401		
34320 Muiden palvelujen ostot	-217 817	-335 474	-478 580
34300 Palvelujen ostot	-218 218	-335 474	-478 580
34500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
34510 Ostot tilikauden aikana	-6 593	-16 840	-21 600
34500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 593	-16 840	-21 600
34700 Avustukset			
34710 Avustukset kotitalouksille	-282 459	-307 590	-284 141
34700 Avustukset	-282 459	-307 590	-284 141
34800 Muut toimintakulut			
34810 Vuokratulot	-279 686	-282 477	-368 243
34820 Muut kulut	-4 387	-200	-1 000
34800 Muut toimintakulut	-284 073	-282 677	-369 243
34000 Toimintakulut	-2 557 948	-2 681 106	-2 930 172
34999 Toimintakate	-2 276 433	-2 336 040	-2 434 470
36999 Vuosikate	-2 276 433	-2 336 040	-2 434 470
37000 Poistot ja arvonalentumiset			
37100 Suunnitelman mukaiset poistot	-2 796		
37000 Poistot ja arvonalentumiset	-2 796		
38499 Tilikauden tulos	-2 279 229	-2 336 040	-2 434 470
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-2 279 229	-2 336 040	-2 434 470

Esiopetus sisältää tässä myös 5-vuotiaat kokeilueskarit.

ESIOPETUS	TP 2021	TA 2022	TA 2023
33000 Toimintatuotot			
33200 Maksutuotot	5 258		
33300 Tuet ja avustukset	15 000		
33000 Toimintatuotot	20 258		
34000 Toimintakulut			
34010 Henkilöstökulut			
34050 Palkat ja palkkiot	-174 203	-124 015	-240 956
34100 Henkilösivukulut			
34110 Eläkekulut	-30 484	-21 440	-40 697
34150 Muut henkilösivukulut	-8 037	-5 059	-9 732
34100 Henkilösivukulut	-38 521	-26 499	-50 429
34010 Henkilöstökulut	-212 724	-150 514	-291 385
34300 Palvelujen ostot			
34310 Asiakaspalvelujen ostot kuntalai	-2 178		
34320 Muiden palvelujen ostot	-67 926	-82 925	-86 261
34300 Palvelujen ostot	-70 104	-82 925	-86 261
34500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
34510 Ostot tilikauden aikana	-4 168	-3 850	-6 080
34500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 168	-3 850	-6 080
34800 Muut toimintakulut			
34810 Vuokratkulut	-49 704	-53 455	-62 007
34820 Muut kulut	-630		
34800 Muut toimintakulut	-50 334	-53 455	-62 007
34000 Toimintakulut	-337 330	-290 744	-445 733
34999 Toimintakate	-317 072	-290 744	-445 733
36999 Vuosikate	-317 072	-290 744	-445 733
38499 Tilikauden tulos	-317 072	-290 744	-445 733
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-317 072	-290 744	-445 733

PERUSKOULUT

tilivelvolliset Keskuskoulujen rehtori Kaisu Koivisto ja sivistysjohtaja-rehtori Mailis Tastula

3203 Keskuskoulu 1.–6.

3205 Puumalan koulu

3206 Järvelän koulu

3208 Keskuskoulu 7.–9.

3112 JOPO-ryhmä

3209 Erityisopetus

3211 Erityisluokka/perusopetus

3212 Kotikuntakorvaukset

3213 APIP-toiminta

Palvelusuunnitelman kuvaus

Perusopetus antaa turvallisessa ympäristössä oppilaalle mahdollisuuden monipuoliseen kasvuun, oppimiseen ja terveen itsetunnon kehittymiseen, jotta oppilas voi hankkia elämässä tarvitsemiaan tietoja ja taitoja, saada tulevaisuuden jatko-opintovalmiudet ja elinikäisen oppimisen halun.

Kouluissa painotetaan aktiivisuuden, osallisuuden ja yhteisöllisyyden kehittämistä sekä tulevaisuustaitojen oppimista kunnan strategian mukaisesti.

Esi- ja perusopetusta järjestetään voimassa olevan sopimuksen mukaisesti Kruunupyyn kunnan suomenkielisille oppilaille. Aamutoimintaa järjestetään omana toimintana. Iltapäivätoiminnan järjestää 4H-yhdistys yhteistyössä kunnan kanssa solmitun sopimuksen mukaisesti. Tästä kunta maksaa korvausta 4H:lle.

Palkkoihin on tehty talousarvio-ohjeen **mukainen 2 % korotus**.

Budjetissa ei ole varausta 4. opettajalle Järvelän eikä Puumalan koululle.

Talousarviossa kehitetään johtajajärjestelmää varautumalla alakoulun omaan rehtoriin heti tammikuusta alkaen. **Täten talousarviokäsittely sisältää esityksen valtuustolle myös uuden rehtoriviran perustamiseen.**

Jopotoiminta jatkuu.

Keskuskoululla (1.-6.) on yksi nykyinen pienryhmä oppilaiden lisääntyneiden tuen tarpeiden takia, tarpeiden vuoksi myös erityisopetukseen varataan lisää resurssia syksyksi 2023 kasvattamalla erityisopettajien kokonaismäärä neljästä viiteen.

Luokanopettajien kokonaismäärä on siis talousarviossa syksyn 2023 osalta 19 opettajaa ja erityisopettajien määrä 5.

Kuljetuskustannukset ovat nousseet energiahintojen nousun takia, tulossa on myös uusi koulukuljetusten kilpailutuskausi.

Erityisen tuen oppilaiden tuen tarpeet ovat kasvattaneet tarvittavien koulunkäyntiohjaajien määrää ja tähän määrään (28) on edelleen varauduttava henkilöstöresurssissa.

Leasingkustannukset nousevat vielä kahden vuoden ajan, kun teknologiavarustuksen hankkiminen toteutetaan suunnitellusti leasingin avulla.

Jatkossa rekrytoinnit on syytä toteuttaa määräaikaistenkin opettajien kohdalla kesäaikaisen palkanmaksua toteuttaen, mikäli vakituinen viranhaltija ei tätä palkkaosuutta nauti. Silloin kunnan

houkuttelevuus työnantajana kasvaa. Tähän liittyvä kustannuslisäys toteutuu kylläkin pääosin vasta seuraavan vuoden 2024 kesällä ja on noin 40 000 - 80 000 euroa vuodessa.

Henkilöstö lukuina

	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Peruskoulujen rehtorit	1	1	2	2	2
Apulaisrehtorit	3	3	3	3	3
Luokanopettaja	12	k12 - s13	13	14	14
Tuntiopettaja päätoim	2	2	2	2	2
Tuntiopettaja määräaik päät	2	k2 - s3	k3-s1	1	1
Tuntiopettaja sivutoim	1ort	1ort	1ort	1ort	1ort
Lehtorit	10	10	10	10	10
Yhteiset lehtorit pk + lu	4	4	4	4	4
Tuntiopettaja päätoim	1+0,5 (luOP)	1+0,5 (luOP)	2+0,5 (luOP)	2+0,5 (luOP)	2+0,5 (luOP)
Tuntiopettaja sivutoim	2(lu)	2 (1lu)	1(lu)	1(lu)	1(lu)
Jopo-opettaja	1	1	1	1	1
Yhteensä päätoimisia opettajia sivutoimisia opettajia	36,5 3	k36,5 - s38,5 3	k40,5 s38,5 2	39,5 2	38,5 2
Erityisopettajat	4	4	5	5	5
Koulunkäyntiohjaaja vakit	12	k12 -s16	16	16	16
Koulunkäyntiohjaaja määräaik	9	k14 -s12	12	12	12
Jopo-ohjaaja	1	1	1	1	1
Kuraattori	0,5	0,6 (erit.av.)	-	-	-
Koulusihteeri	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
Yhteensä	63,6 + 3	kevät 68,7 syksy 72,7 + 3 sivutoim.	k 75,1 + 2 s 73,1 + 2	73,1 + 2	73,1 + 2

Asiakas

Tavoitteet	Toimenpide	Arvio/Mittari
Oppilas voi hankkia elämässä tarvitsemiaan tietoja ja taitoja, saada tulevaisuuden jatko-opintovalmiudet.	Oppilas saa perusopetuksen päätteeksi perusopetuksen päättötodistuksen.	100 %
	9. luokkalaisten pääsy 2. asteen koulutushaussa ensimmäisen hakutoiveen mukaiseen oppilaitokseen.	vähintään 80 %
	9. luokkalaiset jatkavat oppivelvollisuuttaan toisen asteen oppilaitoksissa.	100 %

Prosessit

Tavoitteet	Toimenpide	Arvio/Mittari
Perusopetus antaa oppilaalle mahdollisuuden monipuoliseen kasvuun, oppimiseen ja terveen itsetunnon kehittämiseen.	Koulujen välituntiikkumiseen on riittävästi välineitä ja välkkäritoiminta on suunnitelmallista.	Oppilaskyselyarviointi.
	Kerhotoiminta on kiinnostavaa ja aktivoi oppilaita.	Kerhotoimintaan osallistuu vähintään 20 % oppilaista, kerhoja on joka koulussa 1 - 5.
	Koulujen oppilaskunnat toimivat aktiivisesti.	100 %
	Oppilashuollollinen yhteistyö hyvinvointialueen toimijoiden kanssa on toimivaa.	Toimintayksikköjen arvio.

Henkilöstö

Tavoitteet	Toimenpide	Arvio/Mittari
Henkilöstö kehittää työtään.	Henkilöstö kehittää osaamistaan omaehtoisesti ja/tai osallistumalla koulutukseen (muuhunkin kuin vesokoulutukseen).	Koulutuslaskelma
Ammatillinen kehittäminen	Työntekijä on voinut osallistua ammatillisesti kehittävään tiimityöskentelyyn/ryhmäkehityskeskusteluun/keskusteluun esihenkilön kanssa.	Toteutusaste 100 %

Talous

Tavoitteet	Toimenpide	Arvio/Mittari
Perusopetus toimii tarkoituksenmukaisesti ja taloudellisesti.	Perusopetuksen opetusryhmät ja suunnitellaan kokonaisuutena mahdollisimman taloudellisesti yksilöiden tarpeet huomioiden.	Keskiryhmäkoko on välillä 14,0 - 21,0 ja keskiluokkakoko välillä 15 - 23.

Tulosalueen merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Henkilöstön rekrytointi ja henkilöstön sitouttaminen.

Henkilöstön jaksaminen oppilaiden tuen tarpeiden ja käyttäytymisen haasteiden takia.

Perusopetuksen tunnuslukuja	2019	2020	2021	TA 2022	TA 2023
Perusopetus netto €/asukas	927	876	1007	1090	1170
Käyttökustannukset €/oppilas	7 635	6962	7795	8466	8998
Käyttökustannukset €/opetustunti	122	115	126	133	142

Perusopetuksen oppituntien / tukiopeutuksen määrä	Oppitunteja	Joista tukiopeutuksen määrä
2018	32 057	479
2019	31 992	508
2020	32 312	488
2021	33 526	468
TA 2022	34 658	517
TA 2023	34 773	533

Laskennassa käytetty asukaslukuna 4 220 asukasta vv. 2022-2023, Oppilaskohtaisissa käyttökustannuksissa oppilaiden keskiarvoa 544,5 oppilasta.

Hankkeet

3100 Kerhotoiminta

3111 Suomen malli harrastamiseen

3113 Tuki ja inklusio (Kla)

Palvelusuunnitelman kuvaus

Kehittämishankkeet tukevat perusopetuksen perustehtävää ja kehittämistä.

Kerhotoiminta ja Suomen malli harrastamiseen -hanketuki edistävät ja laajentavat oppilaiden mahdollisuuksia harrastustoimintaan. Tuen käytänteitä kehitetään Tuki ja inklusio -erityisavustuksen avulla.

Tavoitteet	Toimenpide	Arvio/Mittari
Kehittämishankkeet tukevat perusopetuksen perustehtävää ja kehittämistä.	Kehittämishankkeita haetaan aktiivisesti ja niihin löydetään motivoituneita kehittäjäkoordinaattoreita.	Kehittämishankkeitten määrä, vähintään 3.

Tulosalueen merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Henkilöstön voimavarat eivät riitä erityisavustusten vaatimaan lisätyöhön oman työ määrän ohella.

PERUSOPETUS	TP 2021	TA 2022	TA 2023
33000 Toimintatuotot			
33010 Myyntituotot	300 961	337 865	363 669
33200 Maksutuotot	3 220	1 300	
33300 Tuet ja avustukset	47 687	59 000	26 330
33400 Muut toimintatuotot			
33410 Vuokratuotot			
33420 Muut tuotot	747		
33400 Muut toimintatuotot	747		
33000 Toimintatuotot	352 615	398 165	389 999
34000 Toimintakulut			
34010 Henkilöstökulut			
34050 Palkat ja palkkiot	-2 209 203	-2 345 360	-2 553 240
34100 Henkilösivukulut			
34110 Eläkekulut	-421 730	-443 837	-433 947
34150 Muut henkilösivukulut	-76 942	-96 243	-103 797
34100 Henkilösivukulut	-498 673	-540 080	-537 744
34010 Henkilöstökulut	-2 707 875	-2 885 440	-3 090 984
34300 Palvelujen ostot			
34310 Asiakaspalvelujen ostot kuntalai	-152 838	-170 989	-128 089
34320 Muiden palvelujen ostot	-797 401	-894 360	-1 097 747
34300 Palvelujen ostot	-950 240	-1 065 349	-1 225 836
34500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat			

34510 Ostot tilikauden aikana	-124 761	-140 863	-170 201
34500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-124 761	-140 863	-170 201
34800 Muut toimintakulut			
34810 Vuokratulot	-741 508	-780 217	-814 264
34820 Muut kulut	-5 118	-3 600	-4 300
34800 Muut toimintakulut	-746 626	-783 817	-818 564
34000 Toimintakulut	-4 529 501	-4 875 469	-5 305 585
34999 Toimintakate	-4 176 886	-4 477 304	-4 915 586
36999 Vuosikate	-4 176 886	-4 477 304	-4 915 586
37000 Poistot ja arvonalentumiset			
37100 Suunnitelman mukaiset poistot	-23 454	-8 500	-19 800
37000 Poistot ja arvonalentumiset	-23 454	-8 500	-19 800
38499 Tilikauden tulos	-4 200 340	-4 485 804	-4 935 386
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-4 200 340	-4 485 804	-4 935 386

MUSIIKKILUKIO

tilivelvollinen rehtori Ilona Salomaa-Uusitalo

3301 Musiikkilukio

3302 Lukion kulttuurituotanto

3303 Lukion erityinen kehittämistehtävä

3305 Luova ote, oppimisympäristön kehittäminen -hanke

3307 Erityisavustus koronaepidemian vaikutusten tasoittamiseksi

Palvelusuunnitelman kuvaus

Kaustisen musiikkilukio on kunnan ja lukion oman strategian mukaisesti valtakunnallisesti vetovoimainen toisen asteen oppilaitos, jonka tehtävänä on oman osaamisen syventäminen ja osaamisen jakaminen muille oppimisympäristöille. Musiikkilukion tavoitteena on laadukas opetus ja ohjaus ajanmukaisessa toiminta- ja oppimisympäristössä. Musiikkilukiossa opiskelijan opintosuunnitelma tukee hänen yksilöllisiä vahvuuksiaan (HOPS, tutoropettajat, opiskelijahuoltoryhmä ja minitutorit). Kuntastrategian ja lukiostrategian tavoitteet toteutuvat jokapäiväisessä lukiotyössä ja -toiminnassa.

Musiikkilinjalle pyrkiminen on mahdollista kaikille musiikista kiinnostuneille. Hakijoiden musiikkipisteet määräytyvät haastatteluiden perusteella. Jos opiskelija ei halua opiskella erityistehtävälínjan opetussuunnitelman mukaisesti, hän voi valita yleislinjan opinnot. Lukiossa tarjotaan lisäksi aktiiviruheilijoille lajivalmennusta.

Opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämän viisivuotisen musiikin valtakunnallisen kehittämistehtävän kautta Kaustisen musiikkilukio toteuttaa aktiivisena verkostoitujana kuntastrategian ”kansainvälistä sykettä!” -tavoitetta. Paikallistasolla yhteistyötä tehdään seutukunnan lukioiden kanssa, valtakunnallisella tasolla muiden musiikkilukioiden kanssa. Erityinen kehittämistehtävä tuo kunnan saamaan valtiosuuteen vuosittain merkittävää lisää.

Opetushallituksen myöntämä hanke ”Luova ote oppimisympäristöjen kehittämiseen” jatkuu. Niin ikään valtion erityisavustuksen käyttö koronaepidemian vaikutusten tasoittamiseksi lukio-opiskelussa jatkuu.

Musiikkilukion vetovoimaisuuden keskeiset tekijät ovat uusi pedagogisesti innovatiivinen oppimisympäristö, yksilöllisyys, yhteisöllisyys, avoimuus, luovuus, paikallinen opetussuunnitelma, osaava henkilöstö ja oikein kohdennettu ja tehokas tiedotus ja markkinointi. Opiskelijamäärän tavoitteeksi on asetettu noin 160 opiskelijaa.

Oppivelvollisuuden laajentuminen portaittain toiselle asteelle tuottaa kustannuksia koulutuksen järjestäjälle sekä työvälineiden (lukiolaiskannettava) että oppimateriaalien hankinnan kautta.

Henkilöstö

	TP 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Rehtori	1	1	1	1
Lehtori	8,5	8,5	8,5	8,5
Lehtori po ja lu	3 + (1pk)	3 + (1pk)	3 + (1pk)	3 + (1pk)
Tuntiopettaja päätoim	8	8	8	8
Tuntiopettaja päätoim, pk ja lu	0	0	0	0
Tuntiopettaja muut aineet sivutoim	2	2	2	2
Tuntiopettaja musiikki sivutoim	13	13	13	10-13
Yhteensä päätoimisia opettajia sivutoimisia opettajia	20,5 2+13	20,5 2+13	20,5 2+13	20,5 2 + 10-13
Koulusihteeri	0,4	0,4	0,4	0,4

Kuraattori	0,4	0,5 (erit.av.)	0	0
Erytisopettaja	0	0,2	0,2	0,2
Yhteensä	21,3 + 15	21,6 + 15	21,1 + 15	21,1 + 12-15

Asiakas (opiskelija) ja prosessit

Tavoitteet	Toimenpide	Arvio/Mittari
Opiskelijan hyvinvointi	Yksilöllisesti laaditut opinto-ohjelmat, yksilöllisten vahvuuksien löytäminen ja tukeminen tutorkeskusteluissa, opiskeluhoitoryhmässä sekä moniammatillisessa työryhmässä. Oppimaan oppimisen taidot. Oman oppimisen arviointi.	Opiskelijalähtöiset palvelut, uusi ja innostava lukio. Opiskelumotivaation säilyminen. Kuraattoripalvelujen toimivuus. Erytisopettajan tuki. Kyselytutkimus opiskelijoille 2 krt. lukuvuodessa.
Opiskelijan osallistaminen	Tiimit, opiskelijakuntatoiminta, tutorryhmät, opiskelijahuoltoryhmätoiminta, koulukokoukset, tapahtumat ja konsertit.	Yhteisöllisyys ja turvallisuus. Aktiivinen osallistaminen ja osallistuminen. Opiskelija kasvaa vastuuntuntoiseksi ja suvaitsevaiseksi yhteiskunnan jäseneksi. Opiskelijoiden opintoja ja jatko-opintokelpoisuutta seurataan aktiivisesti. Musiikkilukion tuki ry. tärkeänä yhteistyökumppanina.
Opiskelijamäärään panostaminen	Opiskelijahaastattelut kevättalvella. Tehokas markkinointityö opintomessuilla, ja somenäkyvyyteen panostaminen. Opiskelijoiden osallistaminen tiedotus- ja markkinointitiimin toimintaan. Tiedottamista tukevat uudistettu markkinointimateriaali sekä kotisivut. ”Lukiouskottavuus ja -houkuttelevuus”.	Uuden oppimisympäristön houkuttelevuus ja monipuolisuus. Musiikin opiskelussa laadukas oppimisympäristö tärkeä. Opiskelija saa monipuolisia musiikkielämyksiä tuottaen ja kokien. Kilpailukykyisyys. Hakijamäärä yhteishaussa. Lisähaku, jatkuva haku. Musiikki- ja yleislinjan vetovoimaisena pysyminen.

Henkilöstö

Tavoitteet	Toimenpide	Arvio/Mittari
Hyvinvoiva, osaava ja sitoutunut henkilöstö	Jatkuvat ja vuotuiset keskustelut tai aineryhmäkokoukset. Täydennyskoulutukset työnantajan harkinnalla. Opiskelijalähtöinen ja utelias opettaja, jolla monipuoliset työskentelytavat. Etäopetusvalmiudet.	Yhteinen vahva tahtotila halutusta kehittämisen suunnasta. Innostava kollegio. Osaamisen kehittyminen ja ylläpitäminen. Opettajan ammattikuvan vahvistuminen. Jatkuva henkilöstön välinen vuorovaikutus.
Henkilöstön digiosaaminen	Sähköisten oppimis- ja tutkintoympäristöjen kehityksen	Henkilökunnan digiosaamisen kehittäminen ja ylläpitäminen.

	seuraaminen ja niiden tunteminen. Musiikkiteknologian osaamisen kehittäminen. Digikoulutukset tarpeen mukaan. Lukiossa nimetyt tvt-vastaavat.	Uuden lukiorakennuksen digimahdollisuuksien hyödyntäminen opetuksessa ja oppimisessa.
--	---	---

Talous

Tavoitteet	Toimenpide	Arvio/Mittari
Lukiotoiminnan taloudellisuus	Talousarviovalmistelu. Hankerahoitusten hakeminen ja saatujen avustusten käytön ohjaaminen.	Budjetoinnin onnistuminen: toiminta toteutuu talousarvion mukaisesti. Hankerahojen haussa onnistuminen. Valtion rahoitus.

Opiskelijakehitys

TP 2020	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024
145,5	147	147	152	150-155

Tulosalueen merkittävimmät epävarmuustekijät

- Opiskelijamäärän kehitys. Tulevaisuuden väestörakenteen muutos, pienenevät ikäluokat.
 - Valtion rahoitus lukiokoulutuksessa, myös oppivelvollisuuden laajentaminen huomioiden.
 - Opiskelijoiden asumispalveluiden turvaaminen.
- * Toimivat liikenneyhteydet

Lukio-opetuksen tunnuslukuja	2019	2020	2021	TA 2022	TA 2023
Lukio-opetus netto €/asukas	346	327	356	404	452
Käyttökustannukset €/oppilas	9 734	9502	10 401	11 514	12 539
Käyttökustannukset €/opetustunti	92	89	88	113	117

Laskennassa käytetty asukaslukuna 4 220 asukasta, oppilaskohtaisissa käyttökustannuksissa 152 opiskelijaa, opetustunteina yhteensä 16 318 tuntia (res. 436).

LUKIO	TP 2021	TA 2022	TA 2023
33000 Toimintatuotot			
33010 Myyntituotot	4 554	12 700	14 500
33200 Maksutuotot	5		
33300 Tuet ja avustukset	41 714	56 800	35 500
33400 Muut toimintatuotot			
33410 Vuokratuotot			
33420 Muut tuotot	5 089		
33400 Muut toimintatuotot	5 089		
33000 Toimintatuotot	51 362	69 500	50 000
34000 Toimintakulut			
34010 Henkilöstökulut			
34050 Palkat ja palkkiot	-974 290	-1 020 400	-1 109 850
34100 Henkilösivukulut			
34110 Eläkekulut	-167 563	-178 633	-187 453
34150 Muut henkilösivukulut	-33 660	-41 716	-44 840
34100 Henkilösivukulut	-201 223	-220 349	-232 293
34010 Henkilöstökulut	-1 175 513	-1 240 749	-1 342 143
34300 Palvelujen ostot			
34310 Asiakaspalvelujen ostot kuntalai		-10 000	-5 000
34320 Muiden palvelujen ostot	-113 644	-160 384	-172 707
34300 Palvelujen ostot	-113 644	-170 384	-177 707
34500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
34510 Ostot tilikauden aikana	-43 339	-66 300	-56 400
34500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-43 339	-66 300	-56 400
34800 Muut toimintakulut			
34810 Vuokratulut	-205 564	-276 209	-377 712
34820 Muut kulut	-820	-2 250	-1 950
34800 Muut toimintakulut	-206 384	-278 459	-379 662
34000 Toimintakulut	-1 538 880	-1 755 892	-1 955 912
34999 Toimintakate	-1 487 518	-1 686 392	-1 905 912
36999 Vuosikate	-1 487 518	-1 686 392	-1 905 912
37000 Poistot ja arvonalentumiset			
37100 Suunnitelman mukaiset poistot	-337		
37000 Poistot ja arvonalentumiset	-337		
38499 Tilikauden tulos	-1 487 855	-1 686 392	-1 905 912
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-1 487 855	-1 686 392	-1 905 912

MUU OPETUSTOIMI

tilivelvollinen sivistysjohtaja-rehtori Mailis Tastula

3401 Toisen asteen yhteistyö

3501 Kansalaisopisto

3502 Musiikkioppilaitokset

Palvelusuunnitelman kuvaus

Kaustisen kunta kuuluu Perhonjokilaakson kansalaisopistoon. Kuntaosuuden suuruus on v. 2023 2 740 h x 27,30 €. Kunnalla on oppilaspaikkoja Keski-Pohjanmaan konservatoriossa 45. Niistä ei ole ollut aiemmin kaikkia paikkoja täytettynä, varaus budjetissa on tehty nykyisen määrän eli 36 oppilaan mukaan. Kuntaosuutta on korotettu vuodelle 2023 sadalla eurolla ja se tulee olemaan 1000 €/oppilas.

Kansalaisopiston menojen kustannuskehitys Kaustisen osalta

TP2018	TP2019	TP2020	TA2021	TA 2022	TA 2023
-40.926	-50.119	-50.552	-55.997	-50.000, kansalaisopiston ilmoittama tarve oli euroina -66.922	-56.000, kansalaisopiston ilmoittama tarve on euroina -67.429

Kansalaisopiston vuoden 2023 kustannusten jako/arvio, uusia lukuja ei vielä saatavissa:

Kunta	Asukkaita	Prosenttiosuus	Oppituntiarvio
Halsua	1 103	10 %	650
Kaustinen	4 228	38 %	2 470
Perho	2 706	24 %	1 560
Veteli	3 065	28 %	1 820

Kansalaisopiston rahoitus 2023:

Toimintakulut	483.244 €
Valtionosuus	240.000 €
Kurssimaksut	60.000 €
Tuet ja avustukset valtiolta	3.000 €
Kuntien osuus	180.244 €
Vetelin kunnan osuus 5 %	2.800 €
Jaetaan kuntien kesken	177.444 €

Kuntien osuudet oppituntien suhteessa jaettuna, 27,30 €/tunti:

Halsua	17.744 €	650 h	
Kaustinen	67.429 €	2470 h	
Perho	42.586 €	1560 h	
Veteli	52.485 €	1820 h	(1820 h x 27,30 €/tunti + 2 800 €)

Tavoite	Toimenpide	Arvio/Mittari
Kansalaisopisto tuottaa monipuolisesti palveluja kuntalaisillemme.	Opetustunteja järjestetään Kaustisella asukasmäärän suhteessa.	Vähintään 2 400 h/vuosi
Konservatoriossa kuntalaisilla on mahdollisuus opiskella musiikkia taiteen perusopetuksen laajan	Oppilaspaikoista täytettynä on suurin osa.	Oppilaspaikkoja täytettynä 36.

oppimäärän mukaisesti suunnitelmallisesti.		
--	--	--

Tulosalueen merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät
Kunnan taloudellisten resurssien riittävyys.

MUU OPETUSTOIMI	TP 2021	TA 2022	TA 2023
34000 Toimintakulut			
34300 Palvelujen ostot			
34310 Asiakaspalvelujen ostot kuntalaisille	-70 319	-51 200	-56 000
34320 Muiden palvelujen ostot	-31 500	-36 000	-36 000
34300 Palvelujen ostot	-101 819	-87 200	-92 000
34000 Toimintakulut	-101 819	-87 200	-92 000
34999 Toimintakate	-101 819	-87 200	-92 000
36999 Vuosikate	-101 819	-87 200	-92 000
38499 Tilikauden tulos	-101 819	-87 200	-92 000
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-101 819	-87 200	-92 000

MUU NUORISOTYÖ JA OPISKELIJAHUOLTO
tilivelvollinen sivistysjohtaja-rehtori Mailis Tastula
3804 Etsivä nuorisotyö

Palvelusuunnitelman kuvaus

Etsivä nuorisotyö on erityisnuorisotyötä, jonka tavoitteena on olla läsnä nuorten keskuudessa ja tarjota mahdollisuus turvalliseen ja luottamukselliseen aikuiskontaktiin. Etsivä nuorisotyö etsii nuoren kanssa ratkaisuja nuoren pulmiin ja kysymyksiin ja auttaa nuorta saavuttamaan tarvitsemansa palvelut.

Etsivän työn ensisijaisena tehtävänä on auttaa alle 29-vuotiaita nuoria, jotka ovat koulutuksen tai työmarkkinoiden ulkopuolella tai jotka tarvitsevat tukea saavuttaakseen tarvitsemansa palvelut. Etsivä nuorisotyö tarjoaa nuorelle varhaista tukea, jos nuori sitä itse haluaa.

Kaustinen, Veteli ja Halsua tarjoavat yhteistyössä etsivää nuorisotyötä ja palkattuna on yksi etsivä. Vetovastuu on vuosina 2021-2022 Vetelillä ja seuraavat kaksi vuotta Halsualla. Aluehallintovirastosta on saatu toimintaan tukea vuosittain 25 000 – 30 000 €. Etsivän nuorisotyöntekijän tehtävän vakinaistaminen on ajankohtaista. Vetelin kunta on ilmaissut halukkuutensa toimia tehtävän isäntäkuntana.

Psykologi- ja kuraattoripalvelut järjestää v 2023 alusta alkaen hyvinvointialue.

Henkilöstö

	TP 2021	TA2022	TS 2023	TS 2024
Kuraattori	1,2	1,2	0	0
Etsivä nuorisotyöntekijä	1 (Veteli hallinnoi)	1 (Veteli hallinnoi)	1 (Halsua hallinnoi)	1 (Halsua hallinnoi)

Tavoitteet	Toimenpide	Arviointi/Mittari
Etsivä auttaa tukea tarvitsevia nuoria ja nuoria aikuisia saavuttamaan tarvitsemansa palvelut.	Kolmen kunnan yhteinen etsivä löytää tukea tarvitsevat nuoret ja nuoret aikuiset. Hän auttaa heitä tarvittavien palvelujen piiriin.	Etsivän kontaktien määrä, sidosryhmien arviointi vaikuttavuudesta

KURAAATTORI, PSYKOLOGI JA ETSIVÄ NUORISOTYÖ	TP 2021	TA 2022	TA 2023
33000 Toimintatuotot			
33010 Myyntituotot	1 924	1 000	
33400 Muut toimintatuotot			
33420 Muut tuotot	218		
33400 Muut toimintatuotot	218		
33000 Toimintatuotot	2 142	1 000	
34000 Toimintakulut			
34010 Henkilöstökulut			
34050 Palkat ja palkkiot	-39 878	-47 580	
34100 Henkilösivukulut			
34110 Eläkekulut	-6 816	-8 227	
34150 Muut henkilösivukulut	-1 457	-1 941	
34100 Henkilösivukulut	-8 273	-10 168	
34010 Henkilöstökulut	-48 150	-57 748	
34300 Palvelujen ostot			
34310 Asiakaspalvelujen ostot kuntalaisille	-41 913	-50 300	-13 500
34320 Muiden palvelujen ostot	-1 680	-1 600	
34300 Palvelujen ostot	-43 593	-51 900	-13 500
34500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
34510 Ostot tilikauden aikana	-13	-200	
34500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-13	-200	
34800 Muut toimintakulut			
34810 Vuokrakulut	-2 000	-400	
34800 Muut toimintakulut	-2 000	-400	
34000 Toimintakulut	-93 756	-110 248	-13 500
34999 Toimintakate	-91 614	-109 248	-13 500
36999 Vuosikate	-91 614	-109 248	-13 500
37000 Poistot ja arvonalentumiset			
37100 Suunnitelman mukaiset poistot	-975		
37000 Poistot ja arvonalentumiset	-975		
38499 Tilikauden tulos	-92 589	-109 248	-13 500
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-92 589	-109 248	-13 500

KIRJASTO

tilivelvollinen sivistysjohtaja-rehtori Mailis Tastula

3601 Kirjasto

3602 Kirjastosta kaveri -hanke

3605 Nyt miehet kirjastoon -hanke

Palvelusuunnitelman kuvaus

Kirjasto tarjoaa jokaisen saataville kirjallisuutta ja kulttuuria sekä edistää asukkaiden tiedonhankintaa, elinikäistä oppimista ja hyvinvointia tarjoamalla käyttöön ajanmukaiset ja asiakkaiden tarpeita ja aikatauluja vastaavat niin fyysiset kuin sähköisetkin kirjastopalvelut. Perinteisten kirjastopalveluiden lisäksi kirjasto tarjoaa laadukkaita kulttuurielämyksiä ja vuorovaikutteisia palveluja.

Lautakunnan päätökseen ja esitykseen kunnanhallitukseen ja edelleen valtuustolle sisältyy kirjastonhoitajan siirtäminen kirjastonjohtajan täyttämättä olevaan virkaan.

Henkilöstö

	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
kirjastonhoitaja/kirjastonjohtaja	1	1	1 (kj)	1 (kj)	1 (kj)
kirjastovirkailija	2	2	2	2	2

Tavoitteet	Toimenpide	Arvio/Mittari
Kirjasto tarjoaa jokaisen saataville kirjallisuutta ja kulttuuria sekä edistää asukkaiden tiedonhankintaa, elinikäistä oppimista ja hyvinvointia.	Kuntalaisten käytössä ovat ajanmukaiset ja asiakkaiden tarpeita vastaavat fyysiset ja sähköiset kirjastopalvelut sekä omatoimipalvelu.	Yli maan keskiarvon: - lainaus/asukas (v. 2021 18,17/as) - kokoelmahankinnat/asukas (tilastot.kirjasto.fi) (v2021 8,51/as)
Perinteisten kirjastopalveluiden lisäksi kirjasto tarjoaa laadukkaita kulttuurielämyksiä ja vuorovaikutteisia palveluja (Kirjastolaki 29.12.2016/1492 6§).	Kirjastossa järjestetään aktiivisesti tapahtumia eri kohderyhmille.	Kaksinkertainen maan keskiarvoon verrattuna asukasluvuun suhteutettuna: - tapahtumien ja käyttäjäkoulutusten määrä (tilastot.kirjasto.fi)
Asiantunteva ja palveleva henkilöstö	Henkilöstöllä on mahdollisuus kehittää sekä itseään että kirjastoa.	Henkilöstökysely
Toiminta on taloudellisesti tehokasta.	Kirjasto pystyy toimimaan ja tarjoamaan lakisääteiset kirjastopalvelut nykyisellä henkilöstömäärällä.	Alle maan keskiarvon: - kulut/asukas (v. 2021 58,55/as) - käyttökustannus/lainaus (tilastot.kirjasto.fi) (v. 2021 3,22€/as)

Tulosalueen merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijä

Kirjaston palveluaukioloaikojen ylläpitäminen nykyisellä henkilöstöresurssilla, henkilökunnan jaksaminen vajaan henkilöstöresurssin aikoina, talousresurssien riittävyys, mahdolliset omatoimikirjaston väärinkäytöt.

KIRJASTO	TP 2021	TA 2022	TA 2023
33000 Toimintatuotot			
33010 Myyntituotot	105	300	300
33300 Tuet ja avustukset	973	4 200	3 100
33400 Muut toimintatuotot			
33420 Muut tuotot	3 846	2 550	2 800
33400 Muut toimintatuotot	3 846	2 550	2 800
33000 Toimintatuotot	4 924	7 050	6 200
34000 Toimintakulut			
34010 Henkilöstökulut			
34050 Palkat ja palkkiot	-102 479	-97 980	-100 150
34100 Henkilösivukulut			
34110 Eläkekulut	-24 289	-22 992	-16 914
34150 Muut henkilösivukulut	-3 471	-3 998	-4 048
34100 Henkilösivukulut	-27 760	-26 990	-20 962
34010 Henkilöstökulut	-130 239	-124 970	-121 112
34300 Palvelujen ostot			
34320 Muiden palvelujen ostot	-14 391	-24 777	-40 167
34300 Palvelujen ostot	-14 391	-24 777	-40 167
34500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
34510 Ostot tilikauden aikana	-38 545	-37 550	-42 300
34500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-38 545	-37 550	-42 300
34800 Muut toimintakulut			
34810 Vuokratkulut	-58 035	-70 518	-84 019
34820 Muut kulut		-500	-500
34800 Muut toimintakulut	-58 035	-71 018	-84 519
34000 Toimintakulut	-241 211	-258 315	-288 098
34999 Toimintakate	-236 287	-251 265	-281 898
36999 Vuosikate	-236 287	-251 265	-281 898
37000 Poistot ja arvonalentumiset			
37100 Suunnitelman mukaiset poistot	-12 039	-7 600	-4 340
37000 Poistot ja arvonalentumiset	-12 039	-7 600	-4 340
38499 Tilikauden tulos	-248 326	-258 865	-286 238
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-248 326	-258 865	-286 238

LIIKUNTATOIMI

tilivelvollinen vapaa-aikasihteeri Aija Järvenpää

3701 Liikuntapalvelut

3703 Urheilutalo

3705 Tuu yhesä -hanke

Palvelusuunnitelman kuvaus

Liikuntatoimi seuraa ja arvioi liikuntapalveluja, joita tehdyn sopimuksen mukaisesti monipuolisesti tuottaa kaikille kuntalaisille urheiluseura Kaustisen Pohjan-Veikot. Liikuntatoimi koordinoi yhdessä urheiluseuran kanssa urheilutalon toimintaa ja tuottaa itse kuntalaisille täydentäviä liikuntapalveluja sekä tukee myös muiden järjestäjien tuottamaa liikuntatoimintaa avustuksin.

Tavoitteena on kaikkia kuntalaisia aktivoiva toiminta.

Henkilöstö

	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Vapaa-aikasihteeri	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5

Laatu- ja taloudelliset tavoitteet

Asiakas

Tavoitteet	Toimenpide	Arviointi/Mittari
Monipuoliset liikuntapalvelut (seura, kunnan oma toiminta, muut toimijat) aktivoivat kuntalaisia liikkumaan.	Seura järjestää monenlaisia liikuntapalveluja kuntalaisille, liikuntatoimen omat toteutukset täydentävät tarjontaa ja osallistuminen kaikkeen toimintaan on aktiivista.	Sivistyslautakunnan arviointi vapaa-aikasihteerin ja seuran toimintakertomusten ja esittelyn perusteella.
Tieto sekä urheiluseuran tuottamista sopimuksen mukaisista liikuntapalveluista kuntalaisille että kunnan omana toimintana järjestetyistä liikuntapalveluista saavuttaa kuntalaiset hyvin.	Käytetään monipuolisia viestintävälineitä kuntalaisten tietoisuuden saavuttamiseksi ja tehdään hyvää yhteistyötä urheiluseuran kanssa tiedotuksen kehittämiseksi.	Sivistyslautakunnan arviointi vapaa-aikasihteerin ja seuran toimintakertomusten perusteella.
Omana toimintana järjestetyt toiminnot ovat monipuolisia.	Järjestetyt kerhot, leirit ja tapahtumat täydentävät ostopalvelusopimuksella tuotettuja palveluja monipuolisesti huomioiden erilaisia kuntalaisten kohderyhmiä.	Vapaa-aikasihteerin selvitys toteutuneista liikuntakerhoista, -tapahtumista, -leireistä, uimakouluista sekä kuntolaatikkosuorituksista ja niiden osallistujista. Tuu Yhesä -erityisavustuksen raportointi toteutuneiden toimintojen pohjalta.

Prosessit

Tavoitteet	Toimenpide	Arviointi/Mittari
Urheilutalon ja liikunta-alueiden monipuolinen, kustannustehokas ja tasapuolinen käyttö.	Yhteistyössä urheiluseuran kanssa toteutettu urheilutalon ja liikunta-alueiden käyttö.	Sivistyslautakunnan arviointi vapaa-aikasihteerin ja seuran toimintakertomusten perusteella.

	koordinointi tukee tasapuolisesti kaikkien kuntalaisten liikkumista.	
Kuntastrategian mukainen vapaa-aikapalvelujen kehittämissuunnitelma valmistuu, se sisältää myös liikuntatoiminnan ja liikunta-alueiden kehittämisen.	Tehdään vapaa-aikapalvelujen kehittämissuunnitelma.	Vapaa-aikapalvelujen kehittämissuunnitelma

Henkilöstö

Tavoite ja toteutus	Arvio/Mittari
Henkilöstön ajantasainen tehtävämäärittely selkeyttää toimintoja	Työntekijä on voinut osallistua ammatillisesti kehittävään tiimityöskentelyyn / keskusteluun esihenkilön kanssa.

Talous

Tavoite	Arvio/Mittari
Liikuntapalveluihin käytetty resurssi tuottaa kuntalaisille hyvinvointia ja kannattaa tuotos/panos -suhteessa.	Sivistyslautakunnan lyhyen aikavälin arvio ja pitkällä aikavälillä saadut hyvinvointikertomuksen tunnusluvut.

Tulosalueen merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Henkilöstö- ja talousresurssien riittävyys.

NUORISOTOIMI

tilivelvollinen vapaa-aikasihteeri Aija Järvenpää

3801 Nuorisopalvelut

3803 Nuorisovaltuusto

3808 Koulunuorisotyö/ehkäisevä mielenterveys- ja päihdetyö

Palvelusuunnitelman kuvaus

Nuorisopalvelut tuottavat lapsille ja nuorille tasokkaita vapaa-ajanpalveluja ja suovat heille myös mahdollisuuksia harrastamiseen. Nuorisopalvelut tekevät monipuolista yhteistyötä nuorisotyötä tekevien järjestöjen kanssa. Avustusten myöntämisen muodossa tuetaan järjestöjen ja yhteisöjen nuorisotyötä.

Kunnassa panostetaan nuorten tukemiseen koulunuorisotyön vahvistamisen ja ehkäisevän mielenterveys- ja päihdetyön kautta. Koulunuorisotyön vahvistamiseen on haettu uuden kauden rahoitusta, päätöksen viipyessä ko. toiminta ja ehkäisevän mielenterveys- ja päihdetyön toiminnot on yhdistetty samalle kustannuspaikalle.

Henkilöstö

	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS2024	TS 2025
Vapaa-aikasihteeri	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25
Koulunuorisotyöntekijä, hankerahoitus		0,5			
Erityisnuorisotyöntekijä, kunnan oma rahoitus		1	1	1	1

Tavoitteet	Toimenpide	Arviointi/Mittari
Omana toimintana järjestetyt toiminnot ovat monipuolisia. Yhteistyö järjestöjen kanssa on monipuolista.	Järjestetyt kerhot, leirit ja tapahtumat huomioivat monipuolisesti erilaisia lasten ja nuorten kohderyhmiä ja täydentävät avustuksia antavien järjestöjen ja yhdistysten järjestämää lapsi- ja nuorisotyötä. Toteutetaan yhteistyötä paikallisten ja alueellisten toimijoiden ja järjestöjen kanssa.	Vapaa-aikasihteerin selvitys toteutuneista kerhoista, tapahtumista, leireistä ja niiden osallistujista.
Nuorisovaltuuston toiminta tuo uusia toimintatapoja nuorisotyön toteuttamiseen ja vaikuttaa kunnalliseen päätöksentekoon lasten ja nuorten asioissa.	Nuorisovaltuuston järjestämät uudet tapahtumat. Yhteiset tapaamiset kunnanhallituksen ja sivistyslautakunnan kanssa. Nuorisovaltuuston yhteistyö maakunnallisen nuorisovaltuuston kanssa. Seutukunnallinen yhteistyö.	Nuorisovaltuuston selvitys tapahtumista ja osallistujamäärästä sekä vaikuttamisen mahdollisuuksista.
Koulunuorisotyö ja ehkäisevä mielenterveys- ja päihdetyö auttavat tukea tarvitsevien nuorten arkea.	Koulunuorisotyöntekijä työpanos.	Koulunuorisotyöntekijän kontaktit nuorten kanssa kasvavat v. 2022 verrattuna.

Tulosalueen merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Henkilöstö- ja talousresurssien riittävyys.

Liikunta- ja nuorisotoimen talousarvioon sisältyvät seuraavat avustus- ja yhteistoimintamäärärahat, jotka talousarviokäsittelyn yhteydessä valtuustolle esitetään nimettyinä. 4H-yhdistyksen esittämä avustusanomus on 15 500 €.

Kohde/Saaja	Kustannuspaikka	Summa
KP-V sopimuksellinen yhteistoimintaosuus	3703	40.000
Kaustisen 4H-yhdistys	3801	10.000
Liikuntatoimen avustukset, stltk	3701	5.000
Muut liikuntatoimen avustukset, mm. moukarikarnevaalit	3701	800
Nuorisotoimen avustukset, stltk	3801	5.000

Lisäksi kirjanpito kohdistaa sivistystoimen sisäisiin vuokramenoihin tiettyjen kunnan rakennusten kulut yleishyödyllisten yhdistysten ym. käytön takia. Sen vuoksi nuorisotoimen sisäisiin vuokrakustannuksiin on lisätty 1/3 Keltaisen talon sisäisistä vuokramenoista (4H:n nuorille järjestämän kerhotoiminnan toteutuspaikka), Kyseisestä rakennuksesta 2/3 sisäisistä tilavuokrasta on lisätty iltapäivätoiminnan sisäisiksi vuokramenoiksi. Kustannuksia Keltaisesta talosta tekninen toimi on kirjannut vuositasolla olevan 8338 €.

KULTTUURITOIMINTA

tilivelvollinen sivistysjohtaja-rehtori Mailis Tastula

3901 Kulttuuripalvelut

3903 Kansantaiteenkeskus

3905 Kansansoitinmuseo

3906 Lykky-lastenkulttuurikeskus

Palvelusuunnitelman kuvaus

Kunta tukee kaustislaisia kulttuurintuottajia. Kulttuuripalvelujen avulla luodaan kulttuurin harrastusmahdollisuuksia ja elämyksiä kuntalaisille. Tavoitteena on, että Kaustinen on Suomen johtava kansankulttuurikunta, jossa eri kulttuurien lajien ja taiteen muotojen välinen rajankäynti on rohkeaa ja uutta luovaa.

Tavoitteet	Toimenpide	Arviointi/Mittari
Kunta tukee kaustislaisia kulttuurintuottajia.	Kunnan kulttuuriavustukset ja kulttuuripalkinto	Kunnan pienkulttuuriavustukset jaetaan vähintään samalla resurssilla kuin aiemmin. Kulttuuri-, liikunta- ja nuorisoavustukset kohdistuvat vähintään 10 saajalle.
Kunta mahdollistaa monipuolista kulttuurituotantoa ja tapahtumatuotantoa tukemalla valtuuston talousarviokäsittelyssä suoraan kulttuurintuottajia.	Avustuksia tapahtumatuotantoon ja kulttuuritoimintoihin jaetaan suorina valtuustokäsittelyavustuksina.	Kulttuuritoimintaan annettu panostus säilyy vähintään samansuuruisena.
Kunnan kulttuuritoiminta suunnitelmallisuus	Elävä kulttuuriperintö -strategia	Strategian mukainen toiminta.

3902 Kulttuuritoiminnan elokuvatoiminta

3904 Kulttuuritoiminnan elokuvatoiminta, SES:n tukema elokuvatarjonta

tilivelvollinen vapaa-aikasihteeri Aija Järvenpää

Palvelusuunnitelman kuvaus

Elokuvatoiminta tuottaa kuntalaisille laadukkaita elokuvapalveluja.

Henkilöstö

	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS2024	TS 2025
Vapaa-aikasihteeri	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25

Tavoitteet	Toimenpide	Arviointi/Mittari
Elokuvatoiminta toteutetaan laadukkaasti ja kustannustehokkaasti.	Toiminta huomioi monipuolisesti erilaisia kohderyhmiä ja vastaa kuntalaisten toiveisiin houkuttaen osallistujia. Elokuvatoimintaan haetaan SES:n tukea.	Vapaa-aikasihteerin selvitys toteutuneesta toiminnasta, katsojien lukumääristä ja toiminnan kustannuksista. Tavoitteena 30 elokuvaa vuodessa ja katsojia keskimäärin 40/elokuva, elokuvaviikkoelokuvien osalta 20.

Tulosalueen merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Kunnan taloudellisten resurssien riittävyys

Kulttuuritoimen talousarvioon sisältyvät seuraavassa vuoden 2022 mukaiset avustus- ja yhteistoimintamäärärahavaraudet (3 ensimmäistä), lisäksi neljäntenä on Kansanmusiikki-instituutin anomus kolmivuotiseen kehittämiseen liittyvä Kaustislaisen viulunsoiton avustus. Talousarviokäsittelyn yhteydessä valtuusto käsittelee nämä nimettyinä (yhdistysten esitykset kunnanhallitukselle ovat osin erilaisia kuin talousarvioon varauksena merkityt):

Kohde/Saaja	Kustannuspaikka	Summa
Pro Kaustinen Folk Music Festival 2022	3901	25.000 (anottu 30.000)
Kansanmusiikki-instituutti/Tallari	3901	25.000 (anottu 32.000)
Kamarimusiikkilyhdistys, Kamarimusiikkiviikko	3901	16.000 (anottu 17.000)
Kansanmusiikki-instituutti/ viulunsoitto	Kaustislainen 3901	32.000
Kulttuuritoimen omat sivistyslautakunnan jakamat:		
Kulttuuritoimen pienavustukset, stltk	3901	5.000
Kulttuuripalkinto, stltk	3901	500

Kansanmusiikki-instituutti ry on hakenut Kaustisen kunnalta avustusta kolmivuotiseen hankkeeseen, joka keskittyy kaustislaisen viulunsoiton ja siihen liittyvien ilmiöiden kehittämis- ja suojelutoimenpiteisiin vuosina 2022–2024. Se on anonut kunnalta tähän toimintaan vuosittain 32 000 euroa.

Kunnanhallitus on myöntänyt avustusta vuodelle 2022 tasetililtä 2328 ja päättänyt, että vuosien 2023-2024 osalta avustushakemus käsitellään ko. vuosien talousarviovalmistelun yhteydessä.

Kyseinen avustus on vuoden 2023 osalta merkitty talousarvioesityksessä Kulttuuripalvelujen kustannuspaikalle 3901.

Kaustisen sivistyslautakunta on päätöksessään §51 (23.8.2022) sitoutunut Lastenkulttuurikeskus Lykyn toiminnan ylläpitäjäorganisaatioksi sekä toiminnan rahoittamiseen kunnan asukaslukuun ja lasten ja nuorten määrään perustuvaan rahoitusosuuteen, mikäli myös muut Keski-Pohjanmaan kunnat sitoutuvat sopimuksella niille annetun rahoitusosuuden mukaisesti toimintaan mukaan. Kaustisen kunnan rahoitusosuudeksi on laskettu 4946 € vuodelle 2023. Toimintaan anotaan Opetus- ja kulttuuriministeriöltä valtionosuutta. Mikäli tätä valtionosuutta ei saada, toiminta sopeutetaan kuntien omavastuusuuden mukaiseksi. Laskelman mukaisesti talousarvioon on lisätty kustannuspaikka 3906 Lykky.

Lisäksi kirjanpito kohdistaa kulttuuritoiminnan sisäisiin vuokramenoihin tiettyjen kunnan rakennusten kulut yleishyödyllisten yhdistysten käytön takia (Marttala, Kanteleverstas), vuosikustannuksiksi tekninen toimi on kirjannut 17 618 €.

Kirjanpidollisesti Kansantaiteenkeskukselle mahdollisesti myönnettävä avustus on kulttuuritoiminnassa omalla kustannuspaikalla 3903, asian valtuusto päättää talousarviokäsittelyn yhteydessä, mutta kyseiselle kustannuspaikalle on tästä varauksena kirjattu vuoden 2022 mukaisesti Avustukset yhteisöille -kohtaan 40.000 € ja Rakennusvuokrat -kohtaan 40.000€.

VAPAA-AIKA	TP 2021	TA 2022	TA 2023
33000 Toimintatuotot			
33010 Myyntituotot	67 680	72 197	105 721
33200 Maksutuotot	6 041	8 000	12 800
33300 Tuet ja avustukset	41 386	30 500	39 516
33400 Muut toimintatuotot			
33410 Vuokratuotot		18 300	10 700
33420 Muut tuotot	8 278	20 800	15 100
33400 Muut toimintatuotot	8 278	39 100	25 800
33000 Toimintatuotot	123 385	149 797	183 837
34000 Toimintakulut			
34010 Henkilöstökulut			
34050 Palkat ja palkkiot	-108 657	-102 080	-121 201
34100 Henkilösivukulut			
34110 Eläkekulut	-23 101	-21 785	-20 469
34150 Muut henkilösivukulut	-3 575	-4 097	-4 830
34100 Henkilösivukulut	-26 676	-25 882	-25 299
34010 Henkilöstökulut	-135 333	-127 962	-146 500
34300 Palvelujen ostot			
34310 Asiakaspalvelujen ostot kuntalaisille	-1 897	-16 900	-4 000
34320 Muiden palvelujen ostot	-69 601	-97 305	-189 873
34300 Palvelujen ostot	-71 498	-114 205	-193 873
34500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
34510 Ostot tilikauden aikana	-11 364	-7 961	-13 820
34500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-11 364	-7 961	-13 820
34700 Avustukset			
34720 Avustukset yhteisöille	-122 400	-169 800	-164 300
34700 Avustukset	-122 400	-169 800	-164 300
34800 Muut toimintakulut			
34810 Vuokratulot	-226 485	-267 922	-297 028
34820 Muut kulut	-2 064	-3 600	-5 100
34800 Muut toimintakulut	-228 549	-271 522	-302 128
34000 Toimintakulut	-569 145	-691 450	-820 621
34999 Toimintakate	-445 760	-541 653	-636 784
36999 Vuosikate	-445 760	-541 653	-636 784
38499 Tilikauden tulos	-445 760	-541 653	-636 784
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-445 760	-541 653	-636 784